

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4.50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unității”
în Blaj.**Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.**

La chestia întregirii

Capitlului Bobian.

Asistăm de o bună bucată de vreme la o vie discuție, ce s'a încins în jurul persoanei încă necunoscută a viitorului canonic din Capitlu Bobian. Intr'adevăr o apariție nouă în direcția aceasta, căci preocupare atât de stăruitoare, privitor la conferirea vre-unui beneficiu mare, nu ni-s'a dat încă de înregistrat.

Chestia întregirii aparține exclusiv capitlului Bobian și e de neînțeles, de ce se face atâta vorbă în jurul ei? Membrii capitulari au știut întotdeauna se remunereze cu aceasta ocazie meritele și să cheme în ilustra corporație pe cel mai potrivit, fără ca alte ingerințe din afară, să-l facă atent la aceasta.

Că ne pronunțăm și noi în materie, este, că ținem să rectificăm unele devieri, cari răspândite prin presă, au darul să creieze o atmosferă absolut necorespunzătoare realității și păgubitoare interesului public.

În ultimele decenii în urma constituției sale aparte Capitlu Bobian a putut numără între membrii săi bărbați, cari prin aptitudinile lor au adus o mare strălucire asupra acestei cooperații. Doi, Ioan Micu Moldovanu și Dr. Augustin Bunea au fost membri Academiei române, iar unul Il. Sa Dr. Vasile Hossu, chemat la scaunul episcopesc din Lugoj, apoi la Gherla. Capitlu își are epoca sa de înflorire la adăpostul acestor bărbați, de o cultură și activitate extraordinară. Locul lor a fost luat de alții, deși ca o grea moștenire pentru ceice le-au urmat, tocmai fiindcă acestia aveau să înlocuiască pe înaintași după anumite pretenții, din cale afară exagerate.

Lumea se dedase a trăi tot la adăpostul marilor înaintași și nici nu prea era aplicată să-și micșoreze pretențiile față de cei ce aveau să le urmeze.

Omeneste însă arareori se potrivește așa ceva. Rar se aseamănă doi oameni într'olaltă și e și mai greu a recruta bărbați de acelaș calibru, de câteori ai nevoie de ei.

Mai ales, că statutele Capitlului Bobian vizează direct numai preoții celibi, excludând dela o liberă concurență pe acest teren, mulțimea preoților căsătoriți. Și dintre cei celibi încă de abia câțiva pot veni în combinație, tot pe urma restricțiilor statorite de statut.

Pentru ce trebuiește pregătită deci opinia publică bisericească, că vacant fiind stalul lui Ioan Micu Moldovanu, numai un alterego al acestui poate intra în ilustra corporație? Ceice susțin teza aceasta, trebuie să fie convinși, că om format, care să ia aceasta moștenire, între ceice azi pot să aspire la scaunul canonicesc — vorba fiind de câțiva preoți celibi — nu sunt. Că se pot forma o admitem cu bucurie și dea Dumnezeu să se formeze cât de mulți.

Dar să nu creadă cineva, că face cauzei servicii, accentuând mereu un principiu irealizabil deocamdată, nici clerului pregătit în aceasta direcție, și nici noului ales, care întră eventual înfrigorat în ilustra corporație, la care e chemat în urma altor aptitudini, de a promova binele public în alt chip.

Datorința unui canonic e mai pe sus de toate a garanta mersul normal al administrației bisericești și a fi un bun și drept judecător al clerului și credincioșilor bisericii noastre. Ca atare ajunge, dacă e om harnic și cinstit, și mai pe sus de toate, adânc cunoscător al tuturor referințelor clerului nostru — mai

ales a celui dela sate, căci patrimoniul nostru se poate cuprinde în aceste două cuvinte: sate și preoți — și știe să aprecieze din aceea înaltă înțelegere întregă situația noastră bisericească, socială, economică, fără de care judecător va putea fi, dar bun și drept judecător nu.

Un om înțelegător în fruntea afacerilor, care cunoaște și avantajele și greutățile oficiului preoțesc, cunoaște referințele credincioșilor de toată condiția, știe analiza și aprecia situațiile asupra cărora e chemat a se pronunța. E nota primordială, care trebuie să caracterizeze pe noul mire, chemat, ca pe urma activității sale se varse îndestulare și mulțumire asupra celor cărmuiți, vieață și duh în toți membri acestei biserici.

Dacă mai are pe lângă acestea și alte calități de om de o specifică cultură, cu atât mai bine. Va ridica vaza bisericii noastre și în afară de hotarele ei, ca scriitor, om de știință. Și suntem convinși, că Capitlu își va face în astfel de caz datorie, fără ca cei din afară să-i dea îndrumări în aceasta privință.

Dar talanții nu se îngrămădesc întotdeauna toți asupra unei persoane. Și talantul principal oficiului, în tot cuprinsul său, nu este cel din urmă. A fi îndrumător bisericii și judecător clerului și credincioșilor după inima lui Hristos, este darul cel mai suprem, ce și-l poate cere cineva. A fi aspru, nu din duhul răsbunării, nici din rezoanele unei rigidități, care strică mai mult, decât direge, e o aleasă însușire de îndrumător. A fi milos, bun și iertător nu pentru persoana, ce ți-o cere, ci pentru cauza, ee poate triumfa în urma atitudinii tale, e un dar, pe pe care îl cerem toți și pentru toți.

Iată pentru ce credem, că chestia a fost îndrumată pe ogașii false.

Clerul nostru e mulțămît, dacă din ceice pot să aspire azi la stalul

capitlului Bobian, cel ales va fi primus inter pares și vrednic a ocupa locul acesta onorific. Să fie mai pe sus de toate om cu suflet bun și de inimă, la care cei mulți; — capi de familie și „părinți“ ai credincioșilor — în multele lor nevoi să poată alerga cu inima deschisă ca la a lor părinte bun și înțeleghător.

Declarațiile Papei despre încheierea apropiată a păcii. — Colegiul cardinalilor, în ziua primă de Crăciun, s'a prezintat înaintea Pontificelui spre a-l felicita din prilejul sărbătorilor. Papa Benedict al XV. în discursul de mulțumită, a făcut următoarele declarații: Mă bucur, că mi-s'a încredințat conducerea bisericii catolice în aceste timpuri critice. Până acum credeam, că sfaturile mele părințești nu vor rămânea neascultate; durere, aceasta mi-a fost speranță zădarnică, nizuințele mele au rămas fără rezultat; ele au fost zdrobite, în repetite rânduri, de vitregimea împrejurărilor. Credința mea cu toate aceste va rămânea neclintită; ea va fi susținută și întărită de faptele, ce odinioară s'au petrecut în peștera din Viflaim Maria, mijlocitoarea între Dumnezeu și oameni, care totdeauna s'a întrepus pentru binele omenimei suferitoare, va primi rugăciunile smerite ale fiilor ei, ea nu ne va părăsi. Dacă inimile oamenilor sunt împetrite și invidia dominează în lume, nu ne restează decât să ne resignăm în ajutorul supranatural al atotputernicei Maria. De încheiere Papa Benedict al XV. a declarat: Pătruns de aceasta credință, la urările de bine ale colegiului cardinalilor, răspund, că nu peste mult vă ve-ți bucura de binecuvântările păcii, pe care o va mijloci dela Isus Preacurata Maria.

Luptele decisive la Salonic. — Comunicatele din Salonic vestesc, că comanda peste trupele expediționare ale ententei vrea să deie lupte decisive cu puterile centrale pe culmile dela Killici. După ziarul „Daily Mail“ puterile centrale au concentrat la frontiera Greciei 500 mii ostași, cari sunt provăzuți cu tunuri de calibru mare.

Rușii își retrag trupele din Reni. — „D. m. neața“ primește următoarele din Tol. ea: Rușii transportă la Odessa alimentele și trupele concentrate la Reni. Transportarea continuă pe linia ferată și pe năi.

Tratatul Greciei cu puterile centrale. — După știrile publicate din Sofia de semioficiosul „Dnevnik“ cauza întreruperii interinale a operațiilor din Balcani e, că puterile centrale au intrat în tratative cu guvernul Greciei. Cabinetul grecesc a declarat, că va acorda puterilor centrale aceleași favoruri, de cari se bucură și puterile ententei, și că guvernul elin nu va face ententei noi înlesniri; ententa va fi împedecată ca să ocupe noi porturi.

Până când va continua Rusia războiul? — Într'o ședință a Dumei rusești, Sasanov a declarat, că în viitor va lua procedura cea mai energică față de Persia. La interpelația lui Miljukov, deputat din partidul cadeților, că întru cât corespund adevărului svonurile de pace, Sasanov a anunțat, că Rusia va continua războiul până la un sfârșit favorabil. Membrii Dumei au primit moțiunea, care anunță, că nu vor încheia pace până ce puterea Germaniei nu va fi înfrântă.

Rusia nu contează la sprijinul României. — Ziarul rusesc „Birschevya Wjedomosti“ publică interviul lui Insarov, acordat de un diplomat român, după care asupra atitudinii României va influența numai superioritatea uneia dintre partidele beligerante. Politica expectativă alui Brătianu se bazează cu certitudine, pe acestă rațiune. România va coopera alături de una dintre partidele învingătoare. Diplomatul interviuat a spus, că simpatiile regelu

FOIȚA.

Din poeziile
lui † Emil Szabó.

Rugăciune.

— Imitație. —

E blând amurg pe seară și- liniște
A clopotelor glas misterios,
Mângâietor răsună și se-naltă
Și-o laudă pe Maica lui Hristos.
Ingenunchiat lângă icoana-Ți tremur,
Cucernic îmi rostesc și ruga mea,
Pentru iubita mea mă rog ferbinte:
Madonă sfântă îndurate spre ea!

Frumos și dulce i-a fost traiu 'n lume
Pe-a tinereții drumuri de plăceri,
Căci până-acum sufletul ei candid,
Scutit a fost de chinuri și dureri,
Păzește-o și de-acum de durere,
Să o conducă sfântă mâna Ta
Pe căile virtuților frumoase:
Madonă sfântă îndurate spre ea!

Din ochii ei caprii cu drag străluce
A fericiri tainic foc cerese,
Iar când zimbește blând, fermecătoare,
În juru-i flori răsar și infloresc.

Și dacă oare când-va ea ar plânge
Și de dureri zdrobită-ar suspina,
De mila ei s'ar stinge-a-mea vieată:
Madonă sfântă îndurate spre ea!

Și sufletul, o! candidul ei suflet,
E nepătat ca ceriul fără nori,
Ca roaua în lumina dimineții
Când strălucește tremurând pe flori.
Și e curat ca lilia 'nflorită,
Și-i blând ca și lumina unei stea,
Scutește-l și-l păzește și de-acuma:
Madonă sfântă îndurate spre ea!

Păzește-mi-o în drumul vieții mie
Și-i dă îmbelșugare și noroc,
În inimă să-i ardă totdeauna,
Focul credinții și-al iubirii foc.
Binecuvântă-ne amorul sincer,
Încât să nu ne mai putem uita
Și leagă-a noastre inimi pe vecie:
Madonă sfântă îndurate spre ea!

Întâia iubire.

Stau singur la masă pe gânduri și tremur,
Întâia iubire mă tulbură iar,
Din vraja amintirii trecutele vremuri
Tot vii și frumoase în minte-mi răsar!

E noapte... și luna revarsă lumină
Și frunzele sună mișcându-se lin,
Grădina de sfințe mireisme e plină,
Iar ceriul de stele frumoase e plin...

Prin liniștea serii un cântec răsună
Și-i blând și e tainic de un farmec duios,
Atâtea iluzii în minte-mi adună..
Vieța îmi pară în cântec frumos..!

În șoapte cu frică, aud cum mă chiamă
Iubita... mă tulbur la dulcele-i vers..
Mă apropiu... și singur nu pot să-mi
[dau seamă,
Cum inima-mi bate și tremur în mers.

Robit de frumseța și ochii femeii
Cu dornice brațe cuprind'o ușor —
De flori în tăcere se scutură teii,
Ne 'ngroapă, ne 'mbată cu farmecul lor.

Stau singur la masă pe gânduri și tremur
Și fața în palme plângând mi-o afund..
Așa-s de frumoase trecutele vremuri,
Dar câtă durere în ele ascund?!

Picurii...

Picurii ce cad în mare
De pe necuprinsul cer,
Cu a mării apă 'ntinsă
Se amestecă și per..
Tot așa și 'n vieța noastră
Se eufundă și dispar:
Picurii de fericire
În o mare de amar!

Ferdinand față de puterile centrale nu se pot nimici de nici o forță. El e cu trup și suflet pentru Berlin.

Discursul regelui Ferdinand către membrii din Senat. — Regele Ferdinand a adresat următoarele cuvinte către membrii din Senat, cari i-au prezentat răspunsul la mesaj: Unitatea de sentimente și de activitate, în aceste timpuri de grele încercări, sunt cele mai sigure garanții, că interesele vitale ale României vor fi servite cu înțelepciune. Unindu-mă cu poporul salut cu bucurie deciziunea Senatului, prin care se asigură sprijinul de lipsă guvernului, ca astfel să putem în mod favorabil, rezolva marile probleme. Ne putem sprijini cu încredere pe armata, ca pe un stâlp puternic, care va fi totdeauna la culmea chemării sale.

Frontul de luptă a englezilor la frontiera greco-macedonă.

După știrile din Salonic, supușii austro-ungari și bulgari au cerut estradarea pașapoartelor, mulți dintre ei s'au retras în interiorul Greciei. Se așteaptă ca toți supușii statelor amintite să părăsească Salonicul. Anglezii lucrează în continuu la construirea alor două linii de apărare. Prima linie e în apropiere de Kilindir, iar a doua de Salonic. Debarcă noui trupe în deosebite secțiuni ale peninsulei Kalkidike. Anglia, probabil, că după pierderea Salonicului își va retrage trupele pe peninsula Kalkidike, de unde va da noui ofenzive.

Războiul european.

Pe fronturi nu au obvenit evenimente mai marcante. Luptele ce au urmat până acum se restrâng numai

la atacuri de tranșee. Rușii după eșuarea atacului din 23 crt. de pe frontul bucovinean, și-au întărit tranșeele aproape de ale noastre. În noaptea de 25 crt. trupele noastre au dat un atac contra unui tranșeu rusesc situat în apropiere de noi spre ost de Rarance, rușii au fost siliți se retragă.

În decursul zilei de 24 crt. italienii au bombardat capul de pod dela Tolmein. Atacuri au dat numai la Monte Altissimo, cari au fost respinse.

Pe frontul apusean luptele stagnează în urma timpului ploios. Atacuri mai marcante s'au dat spre nord de Albert, în unele regiuni din Champagne și Vogezi.

Situația războiului balcanic în general e tot cea veche.

† EMIL SZABÓ.

La vârsta de 39 ani impliniți, fostul nostru tovarăș de muncă și activitatea literară, moare subit, după-ce în enii primei tinerții ne-o îndreptătit la atâtea nădejdi, ce se legau de articolele lui de ziar, mai ales de poeziile cu cari devenise atât de popular prin anii nouăzeci, când își publica produsele literare în »Dreptatea«, — unde a fost membru intern în redacție — »Familia«, »Rândunica«, »Tribuna« și »Unirea«. La aceste din urmă a muncit vreme mai îndelungată, colaborând și cu articole destul de des.

Temperament impresionist, Emil Szabó scria versuri bunișoare, încă pe când era în clasa a VIII-a a liceului din Blaj.

Trecând apoi la teologie, el e poetul ocazional al marilor serbări aranjate cu întronizarea I. P. S. Părinte Metropolit Victor.

La început — ca toți poeții începători de pe atunci — scrie exclusiv sub influința pesimismului eminescian. Pseudonimul său literar »Emilian« era tot mai simpatizat și-l întâlneau tot mai des, în foiletoanele ziarelor noastre.

După terminarea cursului teologic scrie în redacția »Dreptății«, organ condus pe vremuri de Dr. E. Dăianu, iar apoi trece la Sibiu, unde colaborează la »Tribuna« peste un an, ca membru intern.

Apariția fenomenală a lui Coșbuc, pe arena literaturii române schimbă și accentele lirei lui. Subiectele de dulceag erotism și pesimism mai mult sau mai puțin simțit, încep să se rărească în scrisul lui și bucăți ca »Baladă« și »Mireasa«, au fost călduros remarcate și de d. N. Iorga în »Sămănătorul«, cu ocazia apariției volumului de versuri*). Pe atunci era profesor în Blaj, unde s'a stabilit din 1900, după-ce a terminat cursul filozofic din Cluj. Colabora la »Luceafărul«, deși cam rar și o legătură mai strânsă cu curentul literar sănătos,

*) Emil Szabó: Cântece, Blaj 1904.

O dramă sub neauă.

(Din italienește).

La poalele Alpilor este situat un sătuleț cu numele Bergemolletto, locuit de italieni, și devenit vestit prin o groaznică întâmplare, care daună și mare jale și întristare a adus asupra nefericiților săi locuitori.

Era iarna anului 1755. În o zi de Dumineca dimineața, la 9 ore, un anumit Rochia Ioan, chiar era pe acoperișul locuinții sale, aruncând jos neaua căzută în cvantitate enormă în noaptea aceea. Prin regiunile acestea, nu arareori cade neaua groasă, câte odată de doi metri și mai bine, încât căsile sunt aproape descoperite și locuitorii umblă pe nea și la înălțimea acoperișului. Rochia avea cu sine pe fiul său Iacob, care îi ajuta la acel lucru. Soția lui Maria, de origine din satul vecin Demonte, împreună cu fiica sa Margareta de 11 ani și cu fiul Antoniu de 4 ani, erau la ușa poieiții, și de acolo priveau la groasele mase de neauă, cari cădeau de pe acoperișul căsii. Erau gata și așteptau semnul clopotului, ca să meargă la biserică. În vecinătatea lui Rochia, era locuința preotului, un părinte venerabil de 70 ani, cu numele: Iuliu Cesare. Preotul era gata să celebreze S. Liturghie; ieși afară din locuința sa, apoi privește la Rochia, vecinul său, se uita la cvantul enorm de neauă, de care erau acoperiți munții, cari de două laturi

încunjurau comuna, când iată... dinspre munți se aude un zgomot înfiorător... El, în loc să fugă și să-și mântuiască vieța sa proprie, a început a striga către Rochia și către Iacob din toate puterile: »Coboriți și fugiți, că vine rostogolindu-se de pe munți o colosală masă de nea!...« Rochia cu Iacob sar jos de pe casă... În spaima lor cea mare uită de familie și fug singuri. La o distanță de câteva sute de pași Iacob împiedecându-se, își întoarce privirea îndărăt și vede... că casa lor, poiata, casa preotului și a vecinilor, sunt îngropate de tot, iar în locul lor a răsărit ca din pământ un munte colosal de zăpadă...

Sărmanul Rochia își perde simțurile și cade la pământ.

Venindu-și în ori, s'a retras în casa ospitală a unui amic al său, care a fost unul dintre acei puțini norocoși, a căror case au fost cruțate de primejdie și au rămas neîngropate.

Cei rămași în vieță, dimpreună cu locuitorii satelor vecine veniți în ajutor, între cari erau și doi frați de a soției lui Rochia, s'au pus pe lucru ca să desgroape pe cei îngropați de vîi și să-și mântuiască, dacă ar fi fost cu putință. Dar ostenelele lor de ziua și de noaptea erau zădarnice, fiindcă suflând un vînt rece și neaua tot picând în-continuu, masele deja căzute s'au înțepenit, încât sărmanii locuitori adânc întristați, au fost siliți să amâne opera de salvare. Peste

29 zile, începând neaua a se muia, s'au pus din nou la lucru. Mai întâiu au desgropat din neaua casa unei văduve, pe carele o au aflat moartă, stringând între brațe pe unicul său fiu...

Apoi au dat de locuința preotului, și l-au aflat mort asemenea între niște grinzi cu rozariul în mână. Precum se află din analele parohiei, — 22 a fost numărul acelor nefericiți, cari neputând fugi la timp, și-au aflat moartea în groaznic mormânt de neauă...

Ioan Rochia, deja liniștit în voia lui Dumnezeu, lucra și el din toate puterile la desgroparea sărmanilor victime. Într-o seara, se culcară cu firma speranță, că vor putea în ziua următoare să desgroape pe iubiiții săi, pe cari li credea deja de mult morți și pentru sufletele cărora în fiețe care seara ferbinte se ruga lui Dumnezeu.

În dimineața următoare, vin la el cei doi afini ai lui, frații muierei: Iosif și Antoniu Bruno din Demonte.

Antoniu zice către Rochia: »Afine, în noaptea aceasta am avut o viziune teribilă... când dormeam în vis. am văzut pe nefericita noastră soră Maria, toată umflată și mi-a zis: frate, cu toate că voi deja mă credeți pe mine a fi moartă sub neauă, Domnul Dumnezeu m'a ținut în viață. Nu mă părăsi, ci vină și ajută și tu, ca să mă pot elibera din mormântul acesta, în care sum îngropată de vie!« (Va urma).

pornit de »Sămănătorul« și »Luceafărul« i-ar fi stors lucrări de netăgăduită valoare literară. Din nenorocire — pentru talentul lui atât de mult promițător, și pentru tehnica versurilor, asupra căruia era stăpân — el părăsește Blajul, după 5 ani de profesură și trece ca profesor la stat, la institutul pedagogic din Cristur.

De-aici înainte, chiar când talentul său atinsese maturitatea, n'am mai cetit din condeiul lui decât traduceri răslețe — apărute prin »Ungaria« — din Ioan Arany, pe care spunea că l-a tradus în întregime.

Cu el se stinge un muncitor al condeiului, care — în vremea lui — a contribuit mult la dezvoltarea gustului literar prin versurile ce le-a scris; iar prin număroasele articole de ziar, a luat parte activă la frământările neamului nostru, până la jumătatea deceniului trecut.

Odihnească în pace!

Al.

Cătră abonenți!

Din restanțele anilor trecuți avem pe afară o sumă de tot mare. Ne este și greu să o plătim. De altă parte datoriile cu care foii cresc în mod însemnat.

Rugăm deci cu tot deadinsul pe P. T. domni și frați abonenți, să iee în dreaptă socotință starea aceasta și să ne trimită prețul foii, cu carele ne dătoresc.

Red. și Administrația.

Diverse.

Distincții binemeritate.

Aflăm din Oradea-mare că la propunerea Ilustr. Sale Episcopului Dr. Demetriu Radu, Maiestatea Sa, s'a îndurat a numi canonici onorari pe Ioan Genț protopopul Orăzii-mari și pe Alexandru Gera, administratorul domeniului episcopesc. Simțim o deosebită bucurie, când vedem încoronate de recunoștința celor mai mari, străduințele alor doi oameni, ale căror vrednicii au trecut peste marginile diecezei lor. Protopopul Genț autorul celor mai bune și mai reslătite cărți de rugăciuni, a volumului de administrație bisericească și traducătorul predicilor lui Masillon, e cunoscut, ca bărbat vrednic, român bun și preot distins și apreciat în toate părțile. Iar Alexandru Gera, care a condus și administrat cu multă iscusință averile episcopiei de Oradea și-a câștigat merite neperitoare. De aceea li felicităm și noi cu toată căldura, dorindu-le dela Dumnezeu mulți ani cu bine!

Un aeroplan austro-ungar în România.
Din Dorohoi se anunță: Marți, săptămâna trecută un aeroplan din armata austro-ungară, care a făcut spionaj asupra pozițiilor rusești, și-a luat direcția spre frontiera Bucovinei. În urma unui incident de motor a fost silit să descindă pe teritor românesc. Ostașii de pe aeroplan au fost deținuți și internați din partea autorităților din România.

Ce a rămas din armata sârbă. După informațiile cercurilor militare competente cel mult 50.000 de oameni din armata sârbă s'au putut refugia în Muntenegru și în Albania fără trenurile lor regimentare și fără artilerie. Sârbii n'au putut lua cu dânșii decât 6 baterii de munte trase de catări. Din cei 30.000 de sârbi, cari s'au refugiat în Muntenegru abia 20.000 au ajuns la Scutari într'o stare de plâns, astfel că aceștia vor putea fi cu greutate întrebuițați ca combatanți.

Prada de războiu din Sârbia. Prada făcută în Sârbia de armatele germane și austro-ungare este imensă. Patru mii cinci sute de vagoane cu număroase locomotive au căzut în mâinile lor. Toate vagoanele erau încărcate cu muniții, tunuri, roți pneumatic, benzină, în scurt cu cantități enorme de obiecte trimise Sârbiei de Impătrita Înțelegeri.

O crimă a unui prizonier rus într'un sat unguresc. Cetim în „F. P. R.“: Mare senzație provoacă crima săvârșită de un prizonier rus pe moșia Nagybakos lângă Raty, aparținând arendașului Eugen Grünfeld. Acolo muncesc de mai multe luni câțiva prizonieri ruși. Unul din ei Boris Alexej, de 21 ani, un soldat foarte cult, un violonist și pianist de forță; cunosător a mai multor limbi europene — și-a câștigat încrederea și considerația arendașului. Acesta i-a pus la dispoziție o cameră în casa lui, l-a poțit la masă și a dat lecții de piano fetei arendașului, prea frumoasei Marișca de 18 ani. Zilele trecute un fiu al arendașului, înrolat, a plecat la regimentul său din Munkács, până unde a fost însoțit de mama lui. În aceea noapte, prizonierul rus Alexej, a pătruns în odaia de dormit a lui Grünfeld, a tras câteva focuri de revolver asupra lui, omorându-l pe loc, iar asupra fetei arendașului, a descărcat un alt foc, rănindu-o grav în față. Criminalul a alergat apoi în curte, cu fața desfigurată ca un nebun, unde sleit de putere a căzut jos, unde a fost găsit de servitorii alarmați de detunăturile de revolver. La poliție întreat asupra motivelor acestui omor, Boris Alexej a declarat că pornirea de a ucide zace în sângele lui și că și acasă în Rusia a comis câteva omoruri. Mai târziu a făcut o altă declarație: A văzut-o pe Marișca în baie, și spectacolul acesta l'a zăpăcit și n'a mai fost stăpân pe voința lui.

Prizonierul asasin a fost închis în închisoarea din Kassa.

Necrolog. † Dumitru cândva Popa teolog de anul IV. în etate de 25 ani, după scurte dar grele suferințe, împărtășit fiind cu ss. Taine ale muribunzilor, în 24 l. c. s'a mutat la cele veșnice.

Înmormântarea s'a săvârșit în Lugoj în 26 l. c., la 3 ore d. a., după rital bisericii gr.-cat. rom.

Odihnească în pace!

Posta Administrației

Am primit și chitam abonamentele dela:
Cianul mare pe 1/11 1914—1/5 1915. — Căpușul de câmpie pe 1914. — Corpadea pe 1914. — Redin pe 1915. — Zálnok pe 1914 și 1915. — Táosor pe 1915. — Panticu pe 1915. — .rhid.) pe 1/1 1907—31/12 1913. — .rhid.) pe 1/1 1908—1/7 1909. — Șard (tr. A-Iulia) pe 1912—1915. — Neșos pe 1915. — Sienea pe 1915 pătural ultim. — Coșogona, pe 1915.

Frumos cadou de sărbători:

Alexandru Ciura: *In războiu*, schițe. 1. Cor. Oct. Prie: *Jertfe* piesă dram. în 4 acte. 1 Cor. „ *O vișoară* piesă pop. în 3 acte. 60 fil.

Se află de vânzare la *Librăria Semin. din Blaj precum și la toate Librăriile românește din țară.*

Cărticică de plată.

Fiecare învățător își poate ridica competențele, numai dacă prezintă chitanța în regulă și cărticică de plată.

La fiecare cărticică de plată se alătură și „*Fizetési jegyzék*“, care în conformitate cu dispozițiunile ordinului Ministerial Nr. 76.000—1907, §. 10. la finea fiecării an civil, trebuie înaintat inspectorului școlar reg. Asemenea și atunci, când se reclamă competențele restante.

În acest „*Fizetési jegyzék*“, plătirile se vor însemna din cărticică de plată.

Se află la *Librăria Seminarială din Blaj—Balázsfalva.* — Un exemplar împreună cu 2 consemnări costă 1 C.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

E meritul războiului că am învățat să cruțăm!

Aceasta se manifestă mai ales la produsele economice. Astăzi să prețuesc multe cari până acum peste tot nu au fost luate în conziderare.

Acuma e timpul pentru sfârmitul (smicuratul) cucuruzului. Până acuma au fost cocenii cucuruzului o rămășiță fără preț! Astăzi însă nu mai sunt!

Nu aruncați cocenii de cucuruz pe gunoiu, nu-i ardeți fără scop!

Moara cu cilindre în Dicsőszentmárton cumpără acești coceni cu bani scumpi și plătește pentru 100 kg. 6 Cor.

Atențiune!

Fiește care să adune coceni și să-i vînză la moara cu cilindre!

Mai consult e dacă în fiecare comună se află una sau două persoane cari pentru o plată corespunzătoare adună acești coceni pentru moara cu cilindre.

Cine e aplicat la acest serviciu să se înștiințeze la noi.

Dicsőszentmárton în Decembrie 1915.

Prima moară cu cilindre din valea Târnavei mici „Albina“ institut de credit și economil.